

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5166 від 26.02.2021
Народні депутати України
Є. Ясько та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за заперечення міжнародних злочинів, агресії Російської Федерації, злочинів, пов'язаних з окупацією Російською Федерацією частини території України, порушення окремими категоріями осіб заборон та обмежень щодо встановлення зв'язків і взаємодії з органами влади Російської Федерації, окупаційними адміністраціями, посилення відповідальності за кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України, довкілля і власності, вчинені на тимчасово окупованих територіях України»

Метою законопроекту, як це зазначається у пояснювальній записці до нього, є запровадження кримінальної відповідальності за деякі злочини проти основ національної безпеки України, кримінальні правопорушення проти довкілля, кримінальні правопорушення проти власності, кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Для досягнення вказаної мети у законопроекті пропонується внести зміни до Кримінального кодексу України (далі – КК), якими: 1) встановити кримінальну відповідальність за: незаконне позбавлення права власності на тимчасово окупованій території (нова ст. 191-1 КК); публічне визнання національними публічними діями законності окупації Російською Федерацією частини території України (нова ст. 436-2 КК); порушення заборони участі в публічних заходах на території Російської Федерації і на тимчасово окупованих територіях України (нова ст. 436-3 КК); порушення національним публічним діячем, посадовою особою органу державної влади або місцевого самоврядування заборони щодо встановлення зв'язків і взаємодії з незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово окупованих територіях, органами державної влади та місцевого самоврядування Російської Федерації (їх посадовими особами) (нова ст. 436-4 КК); поширення зображення обрисів території України чи карти України без тимчасово окупованих територій (нова ст. 436-5 КК); публічне заперечення факту Голодомору 1932-1933 років в Україні, Голокосту, депортації з Криму кримських татар у 1944 році, або виправдання дій організаторів цих міжнародних злочинів (нова ст. 442-1 КК);

2) доповнити КК новою нормою, у якій передбачити кримінальну відповідальність за незаконне видобування, збут, придбання, передачу, пересилання, перевезення, переробку корисних копалин на тимчасово окупованих територіях України (ч. 5 ст. 240 КК у редакції проекту).

Законопроект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Законопроект змістовно пов'язаний із проектом Закону України «Про особливості державної політики щодо встановлення заборони для окремих категорій осіб публічних висловлювань щодо заперечення окремих міжнародних злочинів або виправдання дій їх організаторів, збройної агресії Російської Федерації і тимчасової окупації частини території України, щодо заборони та обмеження взаємодії і зв'язків таких осіб з органами влади і посадовими особами Російської Федерації та незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово окупованих територіях України» (реєстр. № 5165 від 26.02.2021; далі – проект реєстр. № 5165).

Головне управління, проаналізувавши поданий законопроект, вважає за необхідне висловити наступні зауваження та пропозиції.

1. Законопроектом пропонується передбачити кримінальну відповідальність за незаконне позбавлення права власності на тимчасово окупованій території (нова ст. 191-1 КК). Зі змісту обов'язкових ознак об'єктивної сторони запропонованого складу кримінального правопорушення випливає, що у вказаній нормі йдеться про порушення права власності на тимчасово окупованій території України, внаслідок якого відбулося фактичне набуття прав на таке майно іншою особою (неналежним власником) на підставі норм законодавства Російської Федерації (далі – РФ) або актів незаконних органів (їх посадових осіб), створених на тимчасово окупованій території України.

У даному контексті звертаємо увагу, що відповідно до приписів ч. 1 ст. 3 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» для цілей цього Закону тимчасово окупованою територією визначається:

1) сухопутна територія *Автономної Республіки Крим* (далі – АРК) та міста Севастополя, внутрішні води України цих територій;

2) внутрішні морські води і територіальне море України навколо *Кримського півострова*, територія виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя *Кримського півострова* та прилеглого до узбережжя континентального шельфу України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України;

3) надра під територіями, зазначеними у пунктах 1 і 2 цієї частини, і повітряний простір над цими територіями.

Під час здійснення моніторингу порушення права власності на тимчасово окупованій території України експерти неодноразово наголошували, що вказане

порушення з боку РФ (держави-окупанта) протягом 2014-2020 років здійснювалося декількома шляхами: «націоналізації», яка полягала в ухваленні окупаційними органами актів, згідно з якими державне або приватне майно автоматично переходило у власність так званої «Республіки Крим» або «міста Севастополь» як суб'єктів РФ; вилучення/знищення майна за рішеннями окупаційних судів; примусовий викуп/продаж майна на підставі розпоряджень окупаційної влади; вилучення/знищення майна без будь-яких рішень окупаційних судів чи органів влади, тощо. Вказані способи порушення права власності на тимчасово окупованій території України з боку країни-окупанта розцінюють як експропріацію майна та визнають грубим порушенням положень Міжнародного гуманітарного права (далі – МГП), зокрема, Конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 р. (далі – Конвенція). Як зазначають експерти, звичаєва норма 51 МГП також забороняє довільне знищення та/або вилучення майна в рамках міжнародного збройного конфлікту, зокрема, на окупованих територіях, а відповідно до ст. ст. 8(2)(a)(iv) та 8(2)(b)(xiii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду знищення та привласнення майна в рамках міжнародного збройного конфлікту є окремими різновидами воєнних злочинів¹.

Погоджуються з такою позицією й ті суб'єкти правозастосування, що уповноважені належним чином відреагувати на експропріацію майна на тимчасово окупованій території України. Так, прокуратура АРК вважає, що *внаслідок введення в дію Указу Президента РФ від 20 березня 2020 року № 201*, (яким більшість територій тимчасово окупованого Криму зараховується до «прикордонних земель Росії» і забороняє іноземцям володіти земельними ділянками на таких територіях (такі іноземні власники мають продати їх громадянам РФ або відповідним юридичним особам-резидентам РФ; у іншому випадку такі земельні ділянки примусово викупить РФ за рішенням окупаційного суду) *відбувається експропріація майна на тимчасово окупованій території України*, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого ст. 438 КК («Порушення законів та звичаїв війни»))².

Така позиція суб'єктів правозастосування вочевидь обумовлена тим, що хоча ст. 438 КК й не містить прямої згадки про те, що кримінальна відповідальність за певні діяння настає у випадку їх вчинення в контексті певного збройного конфлікту, ця обставина має знаходити відображення у формулюванні обвинувачення, оскільки саме вона (так званий контекстуальний елемент) є визначальною для відмежування воєнних злочинів від загальнокримінальних³. Окрім того, широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно, визнається серйозним порушенням норм МГП

¹ Відбирання майна: невідворотність покарання // Інформаційна агенція «Голос Криму». URL : <https://voicocrimea.com.ua/main/articles/vidbirannya-majna-nevidvorotnist-pokarannya.html>

² Як кримчани можуть дати собі раду з незаконним відчуженням землі? URL : <https://zmina.info/articles/shhobrobyty-krymchanam-z-nezakonnym-vidzhuchennyam-zemli/>

³ Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – 10-те вид., переробл. та доповн. – Київ: ВД «Дакор», 2018. – С. 1336.

(див. ст. 147 Конвенції), кримінальна відповідальність за порушення яких передбачена чинною ст. 438 КК.

Викладене свідчить, що діяння, які пропонується криміналізувати у новій ст. 191-1 КК, на сьогодні охоплюються ст. 438 КК і мають кваліфікуватись саме за цією нормою.

У цілому зазначимо, що пропозиція законопроекту щодо встановлення кримінальної відповідальності лише за такий окремий прояв порушення приписів МГП, як незаконне позбавлення права власності на тимчасово окупованій території України в умовах збройного конфлікту, не є системною. Якщо слідувати вищевказаній логіці суб'єктів права законодавчої ініціативи, КК варто доповнювати й іншими самостійними (окремими) складами кримінальних правопорушень (скажімо, статтями щодо умисного вбивства, вчиненого на тимчасово окупованій території України, незаконного позбавлення волі або викрадення людини на тимчасово окупованій території України, умисного знищення або пошкодження майна у зв'язку зі збройним конфліктом, тощо). Такий підхід не тільки не сприятиме ефективності застосування відповідних норм КК, а й призведе до того, що за серйозні порушення МГП винна особа буде притягнена до кримінальної відповідальності не за «міжнародні» злочини (воєнні злочини, злочини проти людяності або злочин геноциду), а за кримінальні правопорушення «загальнокримінальної спрямованості» (без прив'язки до міжнародного елементу), покарання за які, як правило, є більш м'якими. Окрім того, до такої особи буде застосовуватись інститут звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності (див. ст. 49 КК), та інститут звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку (див. ст. 80 КК).

2. Законопроектом пропонується доповнити ст. 240 КК новою частиною 5, у якій встановити кримінальну відповідальність за незаконне видобування, збут, придбання, передачу, пересилання, перевезення, переробку корисних копалин на тимчасово окупованих територіях України. Проте відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» тимчасово окупована територія України *є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України*. Отже, порушення правил охорони або використання надр, власне як і будь-яке інше кримінальне правопорушення, вчинене на тимчасово окупованій території України, визнається таким, що скоєне на території України. У свою чергу, особи, які вчинили відповідне кримінальне правопорушення, підлягають кримінальній відповідальності за чинним кримінальним законом України (див. ч. 1 ст. 6 КК).

Принагідно зауважимо, що КК передбачає відповідальність за: порушення встановлених правил охорони надр, *якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля*, а також незаконне видобування корисних копалин місцевого значення у значному розмірі (ч. 1 ст. 240 КК); порушення встановлених правил використання надр, *якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля*, а також незаконне видобування корисних копалин місцевого значення у великому розмірі або незаконне видобування

корисних копалин *загальнодержавного значення* (ч. 2 ст. 240 КК); незаконне видобування *буриштину*, а так само збут, придбання, зберігання, передача, пересилання, перевезення, переробка *буриштину*, законність походження якого не підтверджується відповідними документами (ч. 1 ст. 240-1 КК). За відсутності небезпеки для життя, здоров'я людей чи довкілля, порушення правил або використання надр тягне адміністративну відповідальність (див., наприклад, ст. 57 «Порушення вимог щодо охорони надр» Кодексу України про адміністративні правопорушення; далі – КУпАП, ст. 58-1 «Порушення вимог щодо видобутку корисних копалин» КУпАП).

У зв'язку із зазначеним додаткового обґрунтування потребує пропозиція встановлення за незаконне видобування, збут, придбання, передачу, пересилання, перевезення, переробку корисних копалин на тимчасово окупованій території України *кримінальної відповідальності*, тоді як чинне законодавство передбачає, що, скажімо, незаконне видобування корисних копалин місцевого значення на території України тягне за собою адміністративну відповідальність за ст. 47 КУпАП.

3. Законопроектом пропонується доповнити КК новою ст. 436-2, у якій встановити кримінальну відповідальність за *публічне визнання національними публічними діячами законності окупації Російською Федерацією частини території України*. При цьому, суб'єктами права законодавчої ініціативи не взято до уваги таке.

3.1. Криміналізація того чи іншого діяння має бути обумовлена певними факторами. Одним із таких факторів є те, що підставою для визнання діяння кримінально караним є встановлення такого ступеня та характеру його суспільної небезпеки, що характеризується об'єктивною здатністю заподіювати об'єктам кримінально-правової охорони істотної шкоди. При цьому, істотність завданої шкоди не може залежати виключно від такого критерію, як «нетерпимість до певного прояву поведінки». Покладання в основу криміналізації правового суб'єктивізму може призвести до притягнення особи до кримінальної відповідальності за діяння, яке об'єктивно не є суспільно небезпечним, а, отже, не відповідає тим загальним ознакам кримінального правопорушення, які сформульовані у ст. 11 КК.

Звертаємо увагу на те, що наукою кримінального права також визначаються умови криміналізації, які мають застосовуватися системно. Серед умов законодавчого визнання діяння злочинним (тобто, криміналізації) можна виділити: 1) умови соціально-психологічного характеру; 2) умови кримінологічного характеру; 3) умови загальноправового характеру; 4) умови кримінально-правового характеру; 5) умови кримінально-процесуального характеру.

Зокрема, в основу *соціально-психологічних* умов криміналізації публічного визнання національними публічними діячами законності окупації Російською Федерацією (далі – РФ) частини території України мали би бути покладені дослідження щодо: а) сприйняття даного суспільно небезпечного діяння як злочинного; б) рівня правосвідомості суспільства щодо питань кримінальної відповідальності.

До *кримінологічних умов* криміналізації вказаного діяння варто було би віднести аналіз таких складових: а) поширеність/непоширеність публічних заперечень національними публічними діячами, посадовими особами органів державної влади та місцевого самоврядування тимчасової окупації частини території України РФ; б) рівень, структура і динаміка такого діяння; в) характер завданої шкоди; г) причини й умови, що сприяють вчиненню відповідного діяння.

До умов криміналізації досліджуваного діяння *загальноправового характеру* варто було би віднести відповідність положень нової ст. 436-2 КК ст. 34 Конституції України, міжнародним договорам, ратифікованим Верховною Радою України (зокрема, вимогам ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., ст. 19 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 р.), іншим нормативно-правовим актам України та техніко-юридичним вимогам.

Кримінально-правові умови криміналізації публічного визнання національними публічними діячами законності окупації РФ частини території України пов'язані з аналізом: а) відповідності встановленим у кримінальному законі загальним ознакам кримінального правопорушення; б) можливості (неможливості) впливу на порушника з допомогою інших засобів юридичної відповідальності, окрім кримінального покарання; в) реальності кримінально-правового впливу на осіб, які можуть бути визнані винними у скоєнні такого діяння; г) відсутності факторів, що сприятимуть ускладненню процесу належної кримінально-правової кваліфікації.

В основу умов криміналізації аналізованого діяння *кримінально-процесуального характеру* мали би бути покладені дослідження щодо: а) можливості виявлення, документування і доведення предмета доказування у межах кримінального провадження, відкритого за вказане діяння; б) можливості створення криміналістичних методик, забезпеченості науково-технічними засобами дослідження доказів у межах відповідного провадження. Однак супровідні документи до поданого законопроекту, на жаль, не містять інформації про наявність підстав та умов криміналізації вказаного діяння.

3.2. У назві ст. 436-2 КК йдеться про *публічне визнання національними публічними діячами законності окупації РФ частини території України*, тоді як у диспозиції ч. 1 вказаної статті відповідне публічне визнання охоплює як публічне заперечення національними публічними діячами, посадовими особами органів державної влади та місцевого самоврядування тимчасової окупації частини території України РФ, так і поширення ними публічних висловлювань щодо визнання законності тимчасової окупації РФ території України. Тобто, назва пропонованої ст. 436-2 КК є вужчою за її зміст.

4. У ст. 436-3 КК пропонується передбачити кримінальну відповідальність за *порушення заборони участі в публічних заходах на території РФ і на тимчасово окупованих територіях України*. Дослідження ознак об'єктивної сторони запропонованого складу злочину дає підстави вважати, що криміналізації підлягатиме такий прояв участі відповідних суб'єктів на території РФ та/або на тимчасово окупованих територіях, як участь в урочистостях з

нагоди відзначення офіційних державних свят РФ, урочистостях та публічних заходах, що проводяться незаконними органами (посадовими особами цих органів), створеними на тимчасово окупованих територіях.

Поряд із цим, законопроектом пропонується встановити кримінальну відповідальність за *порушення національним публічним діячем, посадовою особою органу державної влади або місцевого самоврядування заборони щодо встановлення зв'язків і взаємодії з незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово окупованих територіях, органами державної влади та місцевого самоврядування Російської Федерації (їх посадовими особами)* (ст. 436-4 КК). Використання для позначення кримінально караного діяння, передбаченого ст. 436-4 КК, словосполучення «заборона щодо встановлення зв'язків і взаємодії з незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово окупованих територіях, органами державної влади та місцевого самоврядування РФ (їх посадовими особами)», вочевидь, може бути розцінено як таке, що охоплює окремий прояв цієї заборони у вигляді прийняття участі відповідних осіб в урочистостях з нагоди відзначення офіційних державних свят РФ, урочистостях та публічних заходах, що проводяться незаконними органами (посадовими особами цих органів), створеними на тимчасово окупованих територіях.

Окрім того, запропоновані проектом кваліфікуючі ознаки складів злочинів, передбачених частинами другими ст. ст. 436-3 та 436-4 КК, є ідентичними, а співставлення санкцій частин 1 та 2 вказаних статей дозволяє стверджувати, що за ступенем тяжкості як порушення заборони участі в публічних заходах на території РФ і на тимчасово окупованих територіях України, так і порушення заборони щодо встановлення зв'язків і взаємодії з незаконними органами, створеними на тимчасово окупованих територіях, органами державної влади та місцевого самоврядування РФ, належать до категорії нетяжких або тяжких злочинів (див. ч. ч. 4 та 5 ст. 12 КК).

У зв'язку із вищезазначеним доцільність доповнення КК окремим складом злочину у вигляді порушення заборони участі в публічних заходах на території РФ і на тимчасово окупованих територіях України (ст. 436-3 КК) не відповідає загальноприйнятим у теорії кримінального права положенням про те, що поява спеціальної норми мала би бути обумовлена підвищеним (пониженим) рівнем суспільної небезпечності діяння порівняно із тим, відповідальність за вчинення якого передбачена загальною нормою (у даному випадку – ст. 436-4 КК).

5. Об'єктивна сторона складу злочину, передбаченого ч. 1 нової ст. 436-4 КК, характеризується таким діянням, як порушення заборони щодо встановлення зв'язків і взаємодії з незаконними органами (посадовими особами), створеними на тимчасово окупованих територіях, органами державної влади та місцевого самоврядування РФ (їх посадовими особами). Однак словосполучення «встановлення зв'язків і взаємодії з відповідними незаконними органами (посадовими особами)» не дає можливості з'ясувати, за які саме діяння пропонується встановити кримінальну відповідальність. Враховуючи, що вказане поняття є занадто широким за змістом, може мати місце ситуація, за якої або кримінально караними слід буде визнавати діяння, які об'єктивно не

характеризуються особливою шкідливістю, що є притаманною для такої обов'язкової ознаки кримінального правопорушення, як суспільна небезпечність, або криміналізація відповідного діяння спричинить небажану конкуренцію норм КК, що лише ускладнить процес кваліфікації скоєного. Наприклад, така співпраця громадян України з державою-агресором та її представниками, як передача відомостей, що становлять державну таємницю, або надання вказаним адресатам допомоги у проведенні підривної діяльності проти України, умисно вчинене на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України, наразі повністю охоплюється поняттям «державна зрада» (див. ст. 111 КК).

6. Законопроектом пропонується передбачити кримінальну відповідальність за поширення зображення обрисів території України чи карти України без тимчасово окупованих територій (ст. 436-5 КК). Водночас формулювання диспозиції запропонованого складу злочину є нечітким та не враховує чинних положень законодавства у сфері картографічної діяльності. Наприклад, у ст. 10 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» йдеться, зокрема, про необхідність забезпечення під час здійснення топографо-геодезичних, картографічних робіт *графічного зображення* на картах *державних кордонів України*.

Окрім того, вжите у диспозиції ст. 436-5 КК слово «тощо» означає, що кримінально караним необхідно буде визнавати поширення зображень обрисів території України чи карти України без тимчасово окупованих територій шляхом розміщення їх будь-де (не тільки у друкованій продукції, на сувенірах, картах, схемах та/або в рекламі). Натомість, у ст. 4 проекту реєстр. № 5165 зазначено, що відповідальності підлягатиме особа, яка розмістила зображення обрисів території України чи карту України без тимчасово окупованих територій у друкованій продукції, *на сувенірах, картах, схемах, в рекламі*. Тобто, на відміну від запропонованих приписів кримінального закону, регулятивне законодавство, що містить норму про відповідну заборону, характеризується вичерпним переліком матеріальних носіїв, розміщення на яких зображень обрисів території України чи карти України без тимчасово окупованих територій визнаватиметься протиправним.

7. Відповідно до приписів нової ст. 442-1 КК кримінально караним діянням визнається публічне заперечення факту Голодомору 1932-1933 років в Україні, Голокосту, депортації з Криму кримських татар у 1944 році, або виправдання дій організаторів цих міжнародних злочинів. Звертаємо увагу, що відповідно до ст. 2 Закону України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні» публічне заперечення Голодомору 1932-1933 років в Україні визнається наругою над пам'яттю мільйонів жертв Голодомору, приниженням гідності Українського народу і є протиправним.

У Резолюції, прийнятій 1 листопада 2005 року (A/RES/60/7), Генеральна Асамблея ООН, посилаючись на Конвенцію про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, яка була прийнята з метою уникнути повторення актів геноциду, подібних до тих, які були скоєні нацистським режимом, відкинула

будь-яке заперечення Голокосту як історичної події. У Резолюції, прийнятій 26 січня 2007 року (A/61/L.53), Генеральна Асамблея ООН: 1) засудила без будь-яких застережень будь-яке заперечення Голокосту; 2) наполегливо закликала всі держави-члени беззастережно відкидати будь-яке заперечення Голокосту – повне або часткове – як історичної події і будь-які дії в цих цілях.

У постанові Верховної Ради України «Про визнання геноциду кримськотатарського народу» від 12 листопада 2015 року парламент, керуючись положеннями Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, вшановуючи пам'ять жертв депортації кримськотатарського народу 1944 року, висловлюючи підтримку кримськотатарському народові, засуджуючи політику тоталітарного режиму щодо утисків кримськотатарського народу, визнав депортацію з Криму кримських татар у 1944 році геноцидом кримськотатарського народу.

При цьому, вищезазначені правові акти не містять вимоги про необхідність кримінально-правового переслідування заперечення тих подій, про які йдеться в цих актах.

Крім того, ні текст законопроекту, ні пояснювальна записка до нього також не містять достатнього обґрунтування щодо встановлення саме кримінальної відповідальності за публічне заперечення факту Голодомору 1932-1933 років в Україні, Голокосту, депортації з Криму кримських татар у 1944 році.

На наш погляд, публічне заперечення факту Голодомору 1932-1933 років в Україні, Голокосту та депортації кримських татар у 1944 році не можна розглядати як кримінальне правопорушення, оскільки воно саме по собі не становить суспільної небезпеки, необхідної для визнання діяння кримінально караним. Злочинами геноциду, за які передбачена кримінальна відповідальність у ст. 442 КК, є сам Голодомор, Голокост та депортація, і цей факт визнається в Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (ст. 3), Законі України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні» (ст. 1), Резолюціях Генеральної Асамблеї ООН, прийнятих 1 листопада 2005 року та 26 січня 2007 року, постанові Верховної Ради України «Про визнання геноциду кримськотатарського народу» від 12 листопада 2015 року.

Принагідно зауважимо, що констатація того, чи виправдовують ті чи інші публічні висловлювання дії організаторів вказаних міжнародних злочинів (Голодомору 1932-1933 р. р. в Україні, Голокосту, депортації з Криму кримських татар у 1944 р.), залежатиме виключно від особистого сприйняття уповноваженими суб'єктами правозастосування виправдання/невиправдання окремими висловлюваннями тих чи інших дій. Останнє, у свою чергу, лише ускладнить сприйняття аналізованої кримінально-правової норми та призведе до труднощів у процесі її правозастосування.

8. Принагідно звертаємо увагу, що 20.05.2021 Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права», який 07.06.2021 було направлено на підпис Президенту України. Вказаним Законом вносяться суттєві зміни до Розділу XX «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку»

Особливої частини КК, який у законопроекті також пропонується змінити. З огляду на це вважаємо, що поданий законопроект доцільно розглядати лише після прийняття Президентом України остаточного рішення щодо зазначеного вище Закону.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, Є. Корнієнко

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/385267 від 10.12.2021

754480